

ת"פ 45318/10/20 - מדינת ישראל נגד עבד אלעזיז אלעמרני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן

14 פברואר 2022
ת"פ 45318-10-20 מדינת ישראל נ'
אלעמרני(עציר)

בעניין:

המאשימה:

נגד

הנאשם:

מדינת ישראל

עבד אלעזיז אלעמרני (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד הדס עמר

הנאשם בהיוועדות חזותית

ב"כ הנאשם, עו"ד מאיר נבון

גזר דין

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר דיוני במסגרתו כתב האישום שהוגש נגד הנאשם תוקן, והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, שאלה הם עיקריהן -

בתאריך 06.10.20 בסמוך לשעה 22:00 הנאשם הגיע עם אחר לחנות "צ'יפר מרקט" בבאר-שבע. עם כניסת הנאשם לחנות, הוא ניגש אל עובד החנות א.ד. (להלן: "המתלונן") ודרש ממנו את הכסף שבקופה וחבילות סיגריות, תוך שהאחר מאיים על המתלונן שאם לא יעשה כדברי הנאשם הם יפגעו בו. בעקבות זאת, המתלונן העביר לנאשם את תוכן הקופה, בסך 1682 ₪, וחפיסות של סיגריות. הנאשם נטל את הכסף והעביר לאחר חלק מהכסף ושקית ובה סיגריות. בשלב זה הגיעה משטרה למקום, האחר השליך את השקית עם הסיגריות והוא והנאשם ברחו מהמקום.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כאמור, הוא הורשע בעבירה של שוד, לפי סעיף 402(א) בחוק העונשין התשל"ז-1977.

3. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש, ובשל גילו של הנאשם שירות המבחן

התבקש להכין עליו תסקיר.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן ערך תסקיר על הנאשם ממנו עולה שהנאשם בן 21, רווק, ללא ילדים. ללא עבר פלילי. טרם מעצרו עבד כחודש בתחנת דלק, לאחר שנתיים בהם היה מובטל. תיאר קשיים לימודיים והתנהגותיים, שבעטיים פרש מלימודיו על מנת להשתלב בעבודה. עבד בעבודות מזדמנות. תיאר מעורבות פלילית בקרב אחיו ובן דודו בעבירות שוד, הפגנות והפרות סדר. שלל שימוש בסמים ואלכוהול. מודה בעבירה באופן חלקי, מתקשה לקחת אחריות עליה ומשליך את האחריות על המעורבים האחרים. לא שלל כי היה מעורב בשלבי התכנון של העבירה ושהיתה לו כוונה פלילית, אך נטה לצמצם את משמעות וחומרת מעשיו. שירות המבחן התרשם כי לנאשם גישה בלתי מחייבת כלפי החוק; ההליך המשפטי אינו מהווה עבורו גורם מרתיע; הוא בעל סף תסכול נמוך; מתקשה לבחון את מעשיו באופן ביקורתי, והוא עלול להימצא במצבי סיכון בכלל ובתחום עבירות הרכוש והאלימות בפרט. צוין שהנאשם שלל צורך בטיפול. ושירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית, התרשם מצורך של הנאשם בענישה מרתיעה ומציבת גבולות, והמליץ להטיל עליו עונש מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

טענות הצדדים

5. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים שנפגעו ממעשה הנאשם ועל מידת הפגיעה בהם; על חומרת העבירה; על נסיבות ביצועה; ועל מדיניות הענישה. הפנתה לפסיקה, וטענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל- 5 שנות מאסר. אשר לעונש הראוי לנאשם בגדרי המתחם, ציינה את הודאת הנאשם שחסכה זמן שיפוטי ואת העובדה שהנאשם ללא עבר פלילי, ומאידך הפנתה להתרשמות שירות המבחן ולאמור בתסקיר ביחס לקושי של הנאשם לקחת אחריות מלאה על מעשיו, למסוכנות הנובעת ממנו, ולהיעדר טיפול. הדגישה את הצורך בהרתעת הנאשם והרבים מביצוע מעשי שוד. ועתרה להטיל על הנאשם מאסר בפועל באמצע מתחם העונש שהוצע על ידה, מאסר על תנאי מרתיע ופיצוי משמעותי.

6. ב"כ הנאשם טען כי מרגע ההחלטה לבצע את השוד ועד לביצועו בפועל עברו דקות ספורות. ציין כי מדובר בנאשם שגדל במשפחה קשת יום. במצוקה כלכלית. והמעשה בוצע על רקע הצורך שלו בכסף והבושה שחש כלפי אביו מכך שאינו מסייע בפרנסת המשפחה ואף אינו מצליח לכלכל את עצמו. הוסיף כי האחר היה זה שאיים על המתלונן. ושלא נגרם נזק משמעותי. עוד הוסיף, שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ולקח אחריות על מעשיו. וטען כי ככל הנראה שירות המבחן התייחס לכתב האישום המקורי, ומכאן התרשמותו מאי לקיחת האחריות מצד הנאשם. הפנה לפסיקה במקרים דומים בהם הוטלו עונשים קלים יותר מהעונשים אליהם עותרת המאשימה. טען כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל- 15 חודשי מאסר בפועל, וביקש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם.

דין והכרעה

7. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה נוגעים לזכות הקניין, ההגנה על נותני שירות לציבור, הזכות לשלמות הנפש, ושמירת הסדר הציבורי.

8. השוד בוצע בשעת לילה, על ידי הנאשם ואחר, תחת איומים, והוא מומש בנטילת כסף ורכוש. ובמהלכו לא הופעלה אלימות, לא נעשה שימוש בחפץ מאיים, ולא נגרם נזק למקום. בנסיבות אלה, מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה בינונית.

9. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת שוד בנסיבות כבענייננו, הינה של רצינות וחומרה.

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתה הרבה של עבירת שוד ועל הצורך להילחם במבצעה ביד קשה תוך הטלת עונשים מרתיעים. דברים אלו נכונים שבעתיים כאשר מדובר בשוד המבוצע באישון ליל, כלפי אדם שמשרת את הציבור בהיותו חשוף לגחמות זדון של עבריינים שמחפשים טרף קל. שכיחותם של מקרים כגון דא מחייבת את בתי המשפט להירתם למאבק בתופעה מכוערת זו באמצעות ענישה קשה ובלתי מתפשרת..." - ע"פ 1062/19 פלוני נ' מדינת ישראל (09.07.2019).

"בלב הדיון ניצב מעשה שוד בחנות קיוסק בשעת לילה מאוחרת, תוך איומים על העובד במקום ותקיפתו. שכיחותם של מקרים כגון דא מחייבת את היחלצותו של בית המשפט לעזרתם של עובדי הלילה. עובדי הקיוסקים נמנים עם שורה ארוכה של עובדים, דוגמת עובדי תחנות דלק ומאבטחים, המעניקים שירות בשעות הלילה לאלה הזקוקים לו. המדובר באנשים אשר עובדים לפרנסתם בעבודות שמטבען אינן פשוטות. בעבודתם חשופים הם למפרי חוק אשר מנצלים את אצטלת הלילה ורדת החשכה לביצוע זממם. לרוב, עובדים אלה נמצאים במקום בגפם, ועובדי האורח המצויים בסביבתם הם מעטים. לא אחת מותקפים "עובדי הלילה" על ידי יחידים או קבוצות אשר שמו להם למטרה להשיג "כסף קל" בידועם שהעובד נמצא לבדו ולא יתנגד למתן הכסף כאשר חיו ושלמות גופו מונחים על הכף. מעבר לנזק הפיזי שגורמים התוקפים לעובדים, הפגיעה הנפשית לנוכח הטראומה שעברו ותחושת חוסר האונים בה הם מצויים הינן גבוהות במיוחד. בתי עסק הפתוחים 24 שעות ביממה ובייחוד בשעות הלילה נועדו לשפר את איכות חיו של הציבור ולאפשר לו זמינות גבוהה לשירותים שונים הניתנים מסביב לשעון... לצד זאת, פתיחתם המבורכת של בתי עסק אלה מזמנת לנו עידן חדש של עבריינות בו מילת המפתח היא "ניצול" ועל בית המשפט לתרום את חלקו ללוחמה בתופעה זו. רשת ההגנה שיכול לספק בית המשפט מתבטאת בהחמרת הענישה שיטיל על מפרי החוק בעניין זה ושתגשים את תכליות ההרתעה והגמול. על החומרה שבעבירת השוד כבר עמד בית משפט זה בשלל הזדמנויות וחומרה זו גוברת מקום בו העבירה מכוונת כלפי צד חלש במיוחד (ע"פ 5889/07 אליהו טאלר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.01.08); ע"פ 9157/10 יאסין אגבריה נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.01.12); ע"פ 3219/09 פיראס חביבי נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (07.07.09))." - ע"פ 4812/12 רשיפל סעדייב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.04.2013)

10. הלכה למעשה, בתי המשפט מטילים על עבירת שוד בנסיבות כבענייננו עונשי מאסר בפועל לתקופות משמעותיות.

בע"פ 1167-21 טארק חוג'יראת נ' מדינת ישראל (31.05.2021) המערער הגיע בשעת לילה מאוחרת יחד עם

אחר לתחנת דלק, על מנת לשדוד כסף מחנות הנוחות שבמקום. הם התקרבו אל החנות רעולי פנים, נעמדו בפתחה כשהמערער אוחז בסכין והאחר במברג, אותם הסתירו מאחורי גבם, והמערער איים על העובד שיוציא את הכסף או שירו בו. המערער התקרב לעובד והורה לו להוציא את הכסף, בעוד האחר, בהוראות המערער ועל מנת להפחיד את העובד, הפיל בחוזקה מתקן נעליים שהוצב בכניסה לחנות. העובד מסר למערער שטרות כסף בסכום כולל של 1,140 ש"ח. ומיד לאחר מכן המערער והאחר נמלטו מהמקום עם הכסף. כשהכסף ברשותם. שירות המבחן התרשם מקיומו של סיכון נמוך להישנות עבריינות עתידית מצד המערער והמליץ להטיל עליו צו מבחן, של"צ, וענישה נלווית. בית המשפט דחה את המלצת שירות המבחן, קבע שמתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המערער 18 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"חומריתה הרבה של עבירת השוד הודגשה זה מכבר על ידי בית משפט זה, לאור השפעותיה ארוכות הטווח על קורבן העבירה - אשר פעמים רבות סובל מטרומה וחרדה לזמן ממושך - וכן על תחושת הביטחון של הציבור כולו. חומרה זו מובילה לכך שמדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירה זו כוללת עונשי מאסר בפועל, וזאת אף במקרים בהם שירות המבחן ממליץ להימנע מכך לאור שיקולי שיקום (ע"פ 7519/18 אבו סנינה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.2.2019))..."

בפרט, צדק בית המשפט המחוזי בקביעתו כי חומרה יתרה יש בביצוע עבירת שוד כלפי "עובדי לילה" לאור חיוניות השירות שהם מספקים לציבור, מחד גיסא, והסיכון הגבוה שנשקף להם בכך, מאידך גיסא. נסיבות אלו אכן מחייבות את בית המשפט להטיל ענישה מחמירה בגין עבירות מסוג זה (ע"פ 9079/16 מיארה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.3.2017))."

בע"פ 2228-20 מורד אטרש נ'מדינת ישראל (24.06.2020) המערער ביצע שוד יחד עם שני אחרים בחנות נוחות בתחנת דלק. המערער והאחרים נסעו במכוניתו של המערער לחנות הנוחות, כשלוחית הזיהוי מוסתרת באופן חלקי. אחד מהאחרים נכנס לחנות, איים על המתלונן שלא לעשות רעש, אחריו, נכנס החבר הנוסף, איים על המתלונן באותה צורה, והוסיף: "תהיה בשקט ואל תעשה כלום". ולאחר מכן, נכנס המערער אל החנות כששקית גדולה בידו. אז החלו המערער ואחד האחרים לרוקן לתוך השקית עשרות חפיסות של סיגריות מתוך מתקן יעודי שהיה מקובע בחנות. והאחר הנוסף לקח את קופת החנות ובה כ-3,534 ₪, והכניסה אל תוך המכונית. ובסיום השוד, השלושה יצאו מהחנות כשבידי המערער שקית עם 288 חפיסות סיגריות בשווי של כ-7,297 ₪, ונמלטו במהירות מהמקום. במשך האירוע כולו, המתלונן עמד כשפניו אל הקיר, נוכח הפחד שהטילו עליו שלושת השודדים. במסגרת הסדר הטיעון המאשימה הגבילה עצמה ל- 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 20 ל- 40 חודשי מאסר בפועל. ציין את הפגיעה הנפשית הקשה שנגרמה למתלונן. ובסופם של דברים, הטיל על הנאשם, צעיר בן 24 בעל עבר פלילי מסוים, 20 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

"עבירת השוד בוצעה בידי שלושה אנשים בצוותא, והותירה נזק ממוני, לצד נזק נפשי משמעותי וארוך טווח לעובד לילה, המצוי ממילא במצב של סיכון (ראו ע"פ 9079/16 מיארה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (09.03.2017)). מעשיהם של המערער וחבריו, פגעו באופן כללי בשלום הציבור ובטחונו, ופגעו באופן פרטי במתלונן שנכח בזירת האירוע. בנסיבות אלו, העונש שגזר בית המשפט המחוזי שקול, מאוזן, לבטח אינו חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת... בשים לב לעקרון המנחה בענישה - הלא הוא עקרון ההלימה (סעיף 40ב לחוק העונשין), ברי, כי על דרך הכלל עבירה כמו זו שביצע המערער, מחייבת ענישה ממשית ומרתיעה בדמות מאסר בפועל... נדמה כי בית המשפט המחוזי צעד לקראת המערער כברת דרך שאינה מובנת מאליה, שעה שבחר למקם את עונשו ברף התחתון של מתחם הענישה."

בע"פ 7475/15 מתן שריקי נ' מדינת ישראל (18.02.2016) המערער נכנס בשעת ערב לחנות הלבשה לנשים כשהוא מחזיק בכותש שום, ניגש למוכרת שהייתה לבדה בחנות, הניח על הדלפק פתק שבו נכתב "זה שוד" ודרש ממנה את הכסף שבקופה. המוכרת מסרה לידי המערער את כספי הפדיון היומי של החנות ולאחר שנטל מידיה את הכסף דרש ממנה לפתוח את הכספת. המוכרת אמרה לו שאין בחנות כספת והחלה לצעוק לעזרה ובעקבות זאת המערער ניסה להימלט עם הכסף אך נתפס על ידי עוברי אורח.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המערער 22 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שציין כי -

"העובדה שאין מדובר במעשה שוד המצוי ברף הגבוה של החומרה קיבלה ביטוי במתחם הענישה המתון ביותר שקבע בית המשפט קמא והוא אינו מצדיק התערבות."

11. למעשה הנאשם קדם תכנון. כתב האישום מתאר שמיד עם כניסת הנאשם לחנות הוא ניגש אל המתלונן ודרש ממנו כסף וסיגריות. והנאשם עצמו מספר לשירות המבחן על תכנון השוד בבית קפה, עובר לביצועו.

הנאשם ביצע את העבירה עם אחר שלא נתפס, וחלקו של הנאשם בביצועה היה מרכזי ומשמעותי.

הנזק הממוני שנגרם התבטא בסכום כסף של 1682 ₪ וחפיסות סיגריות.

מטבע הדברים אירוע של שוד כרוך במתח נפשי ובתחושת איום ופחד, המשפיעים על קרבן העבירה, ויש להניח שגם המתלונן סבל מכך.

הנזק שיכל להיגרם ממעשה הנאשם, חמור מזה שנגרם בפועל, שכן, לא אחת אירועי שוד מסתבכים וקורבנותיהם, ואחרים, נפגעים.

הנאשם ביצע את העבירה מתוך רצון להשיג כסף קל.

12. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנוהגת; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם הוא בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

13. קראתי את פסקי הדין שבאי כח הצדדים הציגו בטיעוניהם לעונש. כברוב העניינים גם כאן ניתן למצוא עונשים חמורים יותר או פחות. אולם, כידוע, התוצאה העונשית מושפעת מנתונים ומרכיבים שונים והיא תלויה בין היתר בנסיבות הקונקרטיות של המעשה והעושה.

גזרי הדין החמורים יחסית שהציגה המאשימה ניתנו במקרים שנסיבותיהם חמורות יותר, חלקם במישור המעשה וחלקם במישור העושה, ועדיין בחלק מהם נקבעו מתחמים קלים יותר מזה שאליו היא עותרת. כך בת"פ 58884-08-20 מדינת ישראל נ' שאדי עסאף (13.04.21) דובר במי שהגיע לסניף בנק שהוא מצויד בחפץ הנחזה לאקדח, אחז באקדח באופן מאיים ואף ביצע פעולת דריכה. נקבע מתחם שבין 20 ל-45 חודשי מאסר בפועל. ועל הנאשם הוטלו 22 חודשי מאסר. בת"פ 56649-08-20 מדינת ישראל נ' אושר טל (22.07.21) דובר בנאשם שצירף תיק נוסף בו הורשע בשתי עבירות איומים. בעל עבר פלילי שריצה מאסרים, גם בגין עבירות דומות. והיה תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי. והצדדים טענו לעונש מוסכם של 30 חודשי מאסר שהמאשימה טענה לגביו שהוא תואם את מדיניות הענישה בעבירות דומות. בע"פ 322/13 משה מזרחי נ' מדינת ישראל (10.11.13) צוין כי על אף שהמערער לא נקט באלימות, הוא איים איום חמור בפגיעה בנפש, ולחובתו עבר פלילי מכביד והוא לא נרתע מהליכים קודמים. והוא נדון לשלוש שנות מאסר. בע"פ 114/15 נור גנאים נ' מדינת ישראל (16.11.15) המערער ביצע שוד יחד עם אחר כשהם מצוידים בכפפות ובכלי הנראה כאקדח. הם ערכו חיפוש על גופו של המתלונן ואיימו עליו. המערער הורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות ובקשירת קשר לפשע. ונדון ל-42 חודשי מאסר. ובית המשפט העליון אמנם דחה את הערעור אך קבע כי העונש הוא על הרף העליון. ובע"פ 8645/19 יצחק וקנין נ' מדינת ישראל (24.05.21) המערער איים על המתלונן תוך שימוש בסכין חיתוך אותה הצמיד לבטנו ובשלב מסוים קרוב לצווארו. אמר לו שהוא צריך לשלם דמי חסות חודשיים, הכריח את המתלונן לכתוב שיק על סך 5,000 ₪ ובנוסף לקח כסף מזומן וסט מזוודות. נקבע מתחם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר, ועל המערער, בעל עבר פלילי, הוטלו חמש שנות מאסר.

ומנגד, גזרי הדין הקלים יחסית שהוצגו ע"י ההגנה, ניתנו בעניינים של נאשמים שנסיבותיהם או נסיבות העבירות שביצעו שונות בתכלית מענייננו ואין בהם כדי ללמד על הכלל או על העונש שיש לגזור על הנאשם. כך בע"פ 2146/13 דוד דור בן דלק נ' מדינת ישראל (25.07.13) המערער שדד סניף בנק תוך שהוא מאיים על עובדת הבנק במצית הנחזית להיות אקדח, ונדון ל-11 חודשי מאסר בפועל. ובית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שציין כי מדובר ב "עונש שהוא קל על-פי כל קנה-מידה". בת"פ 11610-08-10 דובר בנאשמים צעירים, נורמטיבים, ללא עבר פלילי, בעלי סיכויי שיקום טובים, אשר לאחת מהם נסיבות אישיות מורכבות שהובילו להקלה בעונשה, ממנה נהנו גם הנאשמים האחרים, והם נדונו ל-15 חודשי מאסר בפועל. ובע"פ 9094/12 איתן טספאי נ' מדינת ישראל (28.04.13) המערער נידון ל-10 חודשי מאסר בפועל בגין עבירת שוד שביצע

בסניף הבנק שבו הוא לקוח. ובית המשפט העליון הקל את העונש לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות תוך שהוא מציין כי מדובר במקרה חריג בכל קנה מידה עד כי "...ייתכן כי יהיה קשה למצוא מקרים הדומים לו שנדונו בפניו בתי המשפט".

14. בגזירת עונשו של הנאשם אני מביא בחשבון בין היתר את גילו הצעיר - 21; את נסיבותיו, כעולה מתסקיר שירות המבחן ומטיעוני בא כוחו; את העובדה שאין לו עבר פלילי וזהו מאסרו הראשון; את הודאתו; את הפגיעה שתיגרם לו מעונש המאסר; ואת סיכויי שיקומו; ומנגד, את הערכת שירות המבחן בדבר גישתו הבלתי מחייבת של הנאשם כלפי החוק, נטייתו לפעול באימפולסיביות, רצונו להשיג רווחים כלכליים מהירים גם במחיר של עבירה על החוק, וחבירתו לגורמי שוליים, העלולים להביא לכך שהוא ישוב ויבצע עבירות דומות, ומצריכים הרתעת הנאשם. ואת זמינות החנויות הפועלות בשעות הלילה, את הקלות לשדוד אותן ולהשיג בתוך זמן קצר סכומי כסף ומוצרים, ואת הפיתוי הכרוך בדבר, המחייבים הרתעת הציבור.

15. בהתחשב בכל האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

- א. 18 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.
- ב. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת שוד.
- ג. פיצוי בסך 5,000 ₪ למתלונן ופיצוי בסך 2,000 ₪ לבעלי החנות.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום י"ג אדר א' תשפ"ב, 14/02/2022 במעמד הנוכחים.

**אליהו ביתן, שופט
סגן הנשיאה**